

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna številka 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasovNa oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

II. LETO

Murska Sobota, 14. maja 1933.

ŠTEV. 20

Svetovna gospodarska konferenca

Nešteto konferenc je že bilo po svetovni vojni, ki naj bi našle izhod iz nastajajoče zmede v svetovnem gospodarstvu. Ali pravega uspeha ni bilo nobenega. Število brezposelnega delavstva se je večalo, cena agrarnih produktov je nevdržno padala in industrijski proizvodi niso našli odjemalcev. Spričo resnosti nastalega položaja se bo čez mesec dni v Londonu sestala svetovna gospodarska konferenca, ki bo najvažnejša od vseh do sedaj oddržanih sličnih posvetovanj.

Cilj konference bo, da reši svet pred gospodarskim propadom in da odstrani vse one zapreke, ki so jih države iz političnih ali drugih razlogov uvedle in ki ovirajo normalen razvoj gospodarskih poslov. Med glavnimi pogoji, da ta naloga uspe, je ureditev vprašanj vojnih dolgov, ki so morda glavni krivec, da se je omajala finančna in gospodarska trdnost vsega sveta.

Za Jugoslavijo bo svetovna gospodarska konferenca nenavadno velikega pomena. Tudi naša država je končno morala, čeprav nerada, izdati v svojo zaščito razne ukrepe, s kakršnimi so se že prej obdale vse države okrog nje. Največja skrb naše države, kot agrarna država, je bila, kam spraviti svoje pridelke pod primernimi cenami. V istih skrbih so bile tudi druge države. Zato je baš sedanje stanje poljedelstva eno izmed najvažnejših vzrokov svetovne gospodarske krize. Med krizo poljedelstva in krizo trgovine in industrije obstoja neločljiva zveza. Rešitev enega vprašanja bo sama po sebi prinesla tudi rešitev drugega.

Jugoslavija je na vseh dosedanjih konferencah pokazala najboljšo voljo in je bila pripravljena tudi na žrtve, samo da se ugodno reši to vprašanje.

Nad vse važni so torej problemi, ki čakajo delegate svetovne gospodarske konference. Obvladati jih bodo mogli le, ako bo-

do delegati in vlade, prešinjeni resne volje, da s skupnimi napori rešijo svet pred potopom. Od vseh strani prihajajo želje, naj se za dobo konferenčnega zasedanja proglasi nekako gospodarsko premirje. Vse na konferenci

zastopane države naj se obvežejo, da v tem času ne bodo povisale svojih carin in uvajale novih ovir za izmenjavo blaga. Ako se ta želja uresniči, bo delo londonske konference že v naprej zelo olajšano.

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. V Gornjem Milanovcu je bila na izredno svečan način posvečena nova ljudska šola Kralja Aleksandra I. Ta posvetitev se je izpremenila v veliko ljudsko svečanost in iskreno manifestacijo za Nj. Vel. kralja, ki je bil pri svečanosti navzoč. Pomembne so besede Nj. Vel. kralja, ki jih je spregovoril: „Med sredstvi, ki so potrebna za narodno edinstvo in splošni kulturni dvig, je šola na prvem mestu“. — Banovinski odbor J. R. K. D. za dunavsko banovino je sklenil, da se priredi dne 28. maja t. l. v Novem Sadu veliko manifestacijsko zborovanje J. R. K. D. slično onemu v Nišu. Na ta shod bodo prišli delegati tudi iz vseh ostalih pokrajin države. — Slično zborovanje bo 21. t. m. v Sušaku za vseh šest primorskih srezov. — Razkroj med poslanci, ki so tvorili dosedanja Jugoslovnski narodni klub, zavezava vedno širši obseg. Nekateri poslanci so že izstopili iz kluba, med njimi tudi slov. poslanec dr. Bogomil Vošnjak ter se vrnili zopet v klub narodnih poslancev J. R. K. D. Kmetijski minister Demetrović je podal ostavko. Za njegovega naslednika je bil imenovan dr. Ljuba Tomašić. Nadalje je bil s kraljevim ukazom imenovan za ministra brez portfelja narodni poslanec in bivši minister dr. Grga Angjelinović.

Avstrija. Dollfuss gospodari z vso brezobzirnostjo dalje. Sedaj se je spravil še na nacionalne socialiste, po ukrotitvi socialnih demokratov. To mu pa ne bo tako lahko uspelo, ker imajo nacionalni socialisti svoje močnejše zaščitnike v Nemčiji in nemško časopisje okrog Hitlerja že grozi Dunaju. Tako je nek voditelj nacionalnih socialistov v Monakovem izjavil, da so narodni socialisti trdno odločeni razširiti „narodno revolucijo“ tudi na Avstrijo. Omenil je tudi možnost skorajšnjega „vojaškega izprehoda“ v Avstrijo, češ da je Avstrijska republika samo del nemškega ozemlja. Vслед nastalega položaja je imela vlada dolge seje, na katerih je bilo sklenjeno, da se prepove vsako noše-

nje uniform in da bo aretiran vsak, ki bi se v javnosti z njo pojavil. Ta ukrep je naperjen v prvi vrsti proti hitlerjevcem v Nemčiji, ki so doslej redno posečali avstrijske obmejne kraje v svoji uniformi. V vladi se je pojavil tudi predlog, da bi se vsi državni uradniki na novo zaprisegli. Priseči bodo morali zvestobo in pokorščino oblasti in neodvisni Avstriji. — V Inomostu so bili veliki hitlerjevski izgredi. Narodno socialistični napadalmi oddelki so postavili pred deželni dvorec stražo, tako da je bil celo namestnik deželnega glavarja nekaj časa njihov jetnik. Policija je bila prešibka, da bi demonstrante razgnala. Še le vojaštvo, ki je prišlo na pomoč, je napravilo red.

Nemčija. Vse strokovne organizacije delavcev so bile razpuščene, njih zgradbe zaplenjene in mnogo delavskih voditeljev aretiranih. Vest o tem je vzbudila pri vseh inozemskih delavskih združenjih val ogorčenja. Tako je prišlo vsled tega do protinemških demonstracij na Švedskem in v Belgiji. — Pruski prosvetni minister je odstavil 30 vseučilišnih profesorjev, češ da so škodovali ugledu mlade Nemčije. — Novi nemški državni minister dr. Gübbels misli v kratkem odpotovati v Ameriko, da popravi slab utis v inozemstvu, ki so ga zapustili zadnji dogodki v Nemčiji. — V Nemčiji živi nekaj tisoč naših bratov, nam sorodnih po krvi in jeziku. To so Lužiški Srbi, ki so obdržali svoj jezik in običaje skozi stoletja sredi germanskega naroda. Pred kratkim pa je tudi njih zadela brezobzirnost nemškega diktatorja Hitlerja. Oblasti so zatle edini lužiško-srbski list „Srbske Nowiny“. V Budišinu so izvršili hišne preiskave v vseh tamkajšnjih lužiško-srbskih zavodih ter aretirali vse zavedne slovanske inteligente. — Mladina, ki bo pritegnjena k obveznemu delu bo nosila kroje. Šest ur na dan bo mladina zaposlena pri delu, tri ure pa pri izobrazbi in s telesnimi vežbami. Vsak letnik bo šteje 610.000 mladeničev.

Poljska. V Varšavi se je sestala Velika narodna skupščina, da pred iztekom poslovne dobe sedanjega predsednika poljske republike, izvoli novega predsednika. S 332 glasovi je bil ponovno izvoljen za predsednika dosedanja predsednik Moscički. Izid volitev je bil poygod sprejet z velikim navdušenjem. S tem je Moscički izvoljen za predsednika Poljske republike za nadaljnjih 7 let.

Albanija. Vse šole v državi so bile s 1. majem podržavljene. Tako so zaprli vse šole, kjer so učili jezuiti in šolske sestre pa tudi one, ki so bili v italijanskih ali drugih rokah. Ukrep albanske vlade je izval ostre proteste zlasti s strani Italije in Vatikana. Katoliški duhovniki so že začeli gonjo proti albanski vladi. Hud udarec pa je bil s tem zadan Italiji, ki je smatrala Albanijo že za svojo kolonijo. V odgovor na to delo, je rimska vlada znižala dosedanja običajno letno podporo 10 milijonov na 700.000 frankov. Albansko ljudstvo je s podržavljenjem šole splošno zadovoljno.

Bolgarija. Bolgarska delegacija, ki se je mudila v Zenevi na konferenci, se je tamkaj sestala z delegati Italije, Turčije in Grčije. Politični krogi sklepajo, da se je na teh sestankih nekaj pripravljalo, kar ni v skladu s prizadevanjem velesil za ohranitev svetovnega miru, pa tudi ne z interesi do skrajnosti obubožanega bolgarskega kmeta.

Češkoslovaška. V mesecu aprilu je število brezposelnih izredno nazadovalo. Dočim je bilo ob koncu marca v vsaj češkoslovaški republiki 878.285 so jih našli ob koncu aprila 797.412 torej za 80.873 manj.

Amerika. Na sestanek strokovnjakov štirih glavnih žitnih držav sveta (Zedinjene države, Kanade, Avstralije in Argentine), na katerem se bodo poučila žitna vprašanja, so poslale Zedinjene države svojega najodličnejšega strokovnjaka. Iz tega se sklepa, da pripisuje Roosevelt temu sestanku največjo važnost. — Po vihar- nih razpravah je bila v poslanski zbornici Združenih držav sprejet pooblastilni zakon, ki uvaja inflacijo. — V veljavo je stopila zakonita določba, po kateri se kaznuje vsakogar, ki je v posesti zlata z ječo do 10 let. Kljub temu se ni oddanega za 700 milijonov dolarjev zlata.

KONCERT Sokolskega društva Murska Sobota bo v soboto, dne 13. maja t. l. ob pol 9. uri zvečer. UPRAVA.

Poletni vozni red na železnici

O polnoči med 14. in 15. majem bo stopil v veljavo novi poletni vozni red za naše železnice. Na progi Ormož—Murska Sobota ostane v glavnem dosedanji vozni red, le večerni vlak iz Murske Sobotice bo odhajal poldrugo uro poprej. Pač pa je precej spremenjen vozni red na progi M. Sobota—Hodoš. Vlaki bodo imeli v Murski Soboti boljše zveze z ormoškimi vlaki. Manjše, a vendar dosti znatne so spremembe na progah Ljutomer—Radgona in Čakovec—Dolnja Lendava, zlasti večerni vlaki vozijo prej. Novi vozni red se dobi v trgovini Hahn v Murski Soboti.

Roparski napad

Pred dnevi se je Osko Peter iz Gornjih Slaveč dalje časa mudil v gostilni Fartek Franca. Vsled precej zavžite pijače je prosil tamkajšnjega natakarja, da bi smel v gostilni prenočiti. Ta razgovor pa je slišal L. J. iz D. Slaveč, ki se je ponudil Osko Petru, da ga popelje k svojim sorodnikom, ki stanujejo v bližini, kjer bo lahko prenočil. Oba sta se napotila v noč. V bližini gostilne pa je vsled vinjenosti Osko obležal na travniku. Takrat pa ga je nek neznan moški napadel, mu pokleknil na prsa ter mu s silo začel trgati žepe. Ob tej priliki mu je vzel ves denar, uro in verižico. Po dejanju je neznanec odbežal. Sum je takoj padel na L. J. toda takoj uvedena hišna preiskava je ostala brez uspeha. Varnostni organi pa so prav kmalu izvedeli, da je baš v istem času L. J. zastavil uro nekemu gostilničarju, kateremu ni mogel plačati 6 Din. Ko so pa orožniki šli po uro ter jo na to pokazali Osko Petru, jo je ta spoznal za svojo. Preiskava se še nadaljuje ker je L. J. med tem odšel na sezonsko delo v Kneževo.

Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru

prične novo šolsko leto dne 15. septembra t. l. Šola je dvoletna ter ima internat za 60 gojencev in 57 ha veliko posestvo z vsemi kmetijskimi panogami.

Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Kmečki sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih.) Mesečna vzdrževalnina znaša od Din 25—do 300— in se določi individualno po premoženjskih razmerah prosilcev.

Prošnje za sprejem (kolek Din 25.—) je poslati ravnateljstvu najkasneje do 15. julija t. l. ter priložiti: krstni list; domovnico; odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo; spričevalo o moralnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, da bodo krili stroške šolanja. Pridni si-

novi manj premožnih posestnikov, ki reflektirajo na znižanje mesečne vzdrževalnine in žele banovinsko stipendijo ali stipendijo sreskega in kmetijskega odbora, morajo priložiti tudi premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev in izjavo, da ostanejo po končanem šolanju na domači kmetiji.

Podrobnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

Cigani dobe svojo državo

Kakor poroča londonski „Observer“ iz Ženeve, je tajništvo Društva narodov prejelo predlog za končno ureditev ciganskega vprašanja, ki se vleče že stoletja. Predlog so postavile Jugoslavija, Češkoslovaška, Avstrija in Madžarska ter pravi, da bi se cigani, ki še niso postali stalni, spravili na kakšen otok ali otočje v Atlantskem ali Tihem oceanu. Dali bi jim orodje, vse druge pripomočke in živila, dokler si ne bi sami toliko pomagali, da bi se v novi domovini sami vzdrževali.

Potujočih ciganov je v Evropi približno pol milijona, in sicer jih najdemo še v Rusiji, Poljski, Romuniji, Italiji, Južni Francoski, Španiji, v manjšem številu tudi v Nemčiji, v nordijskih deželah in na Angleškem. Povsod je bilo že dovolj poskusov, da bi jih spremenili v stalno naseljeno ljudstvo, a takšni poskusi niso imeli posebnega uspeha. Cigan potuje pač s svojimi otroki, mrhami in šotori rajši od kraja v kraj, prosjači, krade, ropa, nego da bi se lotil kakšnega poštenega dela v stalnem kraju. So dežele, kjer je ciganska nadlega v pravo grozo prebivalstva, tako na Slovaškem: Proces proti ljudožrskim ciganom v Košicah pred 4 leti je zasledovala vsa svetovna javnost.

Društvo narodov bo predlog imenovanih držav predalo posebni komisiji, ki že leta proučuje ciganski problem. Strokovnjaki se bodo odločili bržkone za kakšen otok ali otočje v Južnem morju. Seveda bodo od te prisilne odprave iz Evrope izvzeti vsi cigani, ki si redno služijo kruh in ne delajo oblastim nobenih preglavic.

Murska Sobota

— **Osebna vest.** Na službovanje k tukajšnji četi 36. pešad. p. je bil dodeljen g. podporučnik Milan Lepenac iz Varaždina. — Učitelj na tukajšnji osn. šoli in načelnik Sokola g. Franjo Bračko je položil usposobljenostni izpit. Iskrene čestitke!

— **Koncert Sok. društva** se vrši v soboto v Sokolskem domu ob pol 9 uri zvečer. Sezite po vstopnicah! Ker je program izredno zanimiv, je zanimanje za koncert veliko. Predprodaja vstopnic je v trgovini Hahn.

— **Dar.** Za tukajšnjo šolsko kuhinjo so darovali: Kr. Hirschl in sinova 50 Din, dr. Šömen Ljudevit 30 Din, Faflik Franc 40 Din, Občinska hranilnica 100 Din, brata Šiftar 50

Din, dr. Gregorc Albin 20 Din Hvala! Posnemajte in darujte za naše najmanjše siromake!

— **Strelska družina M. Sobota**, vabi vse članstvo, da se udeleži otvoritve strelšča br. družine v Črensovcih, ki bo dne 14. t. m. ob 15 uri. Prijavite se do 12. t. m. pri tajniku.

— **Redne strelske vaje** so vsako nedeljo od 9—12 in 14—16 ure na novem strelšču.

— **Jurjevanje.** Srbski narod praznuje od nekdanj sv. Jurija na prav slovesen način. Jurjev dan je narodni in cerkveni praznik. Vse delo počiva, zaprti so uradi, vse trgovine, vsi javni lokali. Kdor le more hiti v naravo kjer se ob godbah pleše kolo, pojejo narodne pesmi i. t. d. Tudi med Slovenci je stara navada praznovanje sv. Jurija, ki se pa baš v zadnjem času vedno bolj praznuje. Že lansko leto je tukajšnje prebivalstvo praznovalo sv. Jurija s tukajšnjim vojaštvom, letošnja proslava pa je presešla vse dosedanje. V zgodnjih jutranjih urah so odmevale po ulicah koračnice godbe, in vojaštvo, Sokoli, požarniki in mnogo drugega občinstva se je podalo v strnjanih vrstah v Fazanerijo, kjer se je pričelo pravo ljudsko slavlje. Gosťoljubno orožništvo je z odprtimi rokami delilo prigrizke številnemu občinstvu, pevski zbor Sokola je navdušil vse prisotne s svojimi pesmi, vmes pa se je plesalo kolo, da so se vsem žarela lica od veselja in zadovoljstva. Na proslavi smo opazili vse tukajšnje oficirje z g. kapetanom Dragovičem na čelu starosto Sokola g. geom. Pertota in še mnoge druge predstavnike iz našega mesta. V poznih popoldanskih urah so se vsi udeleženci, okrašeni z zelenjem, vračali v mesto.

— **Sport.** V nedeljo, dne 14. t. m. se vrši na tukajšnjem igrišču, nogometna tekma med S. K. Muro in S. K. Gradjanski iz Čakovca. Začetek tekme je ob pol 4 uri. Prijatelji sporta poselite tekmo!

Dolnja Lendava

— **Čebelarji!** Člani čebelarke podružnice v Dolnji Lendavi se obveščajo, da se vrši sestanek čebelarjev dne 21. maja ob 2. uri popoldne v Nedelici pri čebelarju g. Bakanu. V zadnjem Čebelarju je bila namreč pomotoma navedena ura sestanka ob 10. dopoldne. Torej ob 2 uri popoldne navsvidenjel Čebelarški pozdrav.

— **II. Vinska razstava** v Dolnji Lendavi, ki se je vršila dne 7. maja 1933. je dobro uspela. Razstavljenih je bilo 131 vzorcev. Razstavo je otvoril g. sreski načelnik Dr. Trstenjak kot zastopnik g. bana. Komisija, ki je ocenjevala vina, je ugotovila velik napredek od lanskega leta; pri lanskem razstavi je bilo izločenih 15 vzorcev vina, tokrat pa samo 4. Tudi kvaliteta razstavljenih vin je bila boljša. Najboljše so bila ocenjena vina sledečih iz lendavskih goric: Magdič Štefan (muškati), Popel Ida (laški rizling in moslavec), Polak Emil (laški rizling), Ritoper Ivan (mešano), veleposestvo (bijelina); iz Ljutomera: Pučnik Anton (souvignon) in Admont (rizling), ter Banovinski razsadnik Vukanovec. Diplome in nagrade v orodju bodo prejeli tudi oni razstavljalci, katerih vina so bila ocenjena z prav dobro oceno.

Rogaševci

— **Nesreča.** V Pertoči je po nesreči padla iz gugalnice gospa Babič Ida, soproga tamkaj. učitelja. Pri padcu si je prelomila nogo v gležnju. Zdravi se v mursko-soboški bolnici.

— **Smola.** Neki znani „švercer“ iz Cankove je imel zadnji teden pri svojem sicer „izvežbanem“ poslu, ne baš prijetno presenečenje. Kakor navadno, je tudi tokrat mislil „suniti“ preko meje 600 kokošjih jajc. Radi korajže se je napil in nato krenil proti meji. Jerbas z jajci je skrtil pri Voglerjevem ribniku ter si nato šel ogledati, če je čist „teren“ za skok v Avstrijo. Kaj si čemo, smola je pač smola. Pri tem ogledu ga zaloti fin. organ, ki gre z njim vred po vidni sledi ter najde skriti jerbas z jajci. Jerbas je bil s vsebino vred na carinarnici prodan. Švercar pa je bil razen imenovanega konfisciranja, še deležen plačila 65 Din.

— **Gasilni dom.** Gasilnemu društvu Sotina, ki je eno najstarejših in največjih društev na severni meji, se je podri gasilni dom. Omenjeni dom je takoj po prevratu služil kot kuhinja, za vso tamkaj bivajočo štev. vojaštvo. Dim in para sta majhno stavbo popolnoma navlažila in razpokala, tako, da je moralo priti do razsula. Ker namerava omenjeno društvo postaviti nov modern enonastropen gasilni dom, vjed tega apeliramo, na vse premožnejše sloje, da tozadevnim nabiralcem poklonijo izdatne zneske, tako, da bo čimprej možno uresničiti to lepo namero. Če za gasilni dom daruješ, svoj dom požara štitiš!

— **Važno za živinorejce.** Vsak živinorejec želi, da mu je živina zdrava in „tična.“ To dosežete takoj kakor hitro boste začeli polagati vaši živini dijetni hranilni prašek „Kostač“, ki ga dobite edinole pri znanem trgovcu g. Kolbl Alojzu v Sv. Juriju. „Kostač“ se prodaja v 1/2 kg težkih zavitkih po 12 Din komad. Omenjeni prašek je priporočljiv za konje, govedo, svinje, ovce, koze in perutnino. Prašek tako učinkuje, da se živina kar vidno debeli, to so namreč priznali znani živinorejci. Ker zaloga že pojenjuje, je zadnji čas, da si „Kostač“ naročite. — *Živinorejec.*

Rop. V obmejni občini Tieschen v Avstriji se je izvršil v noči 26. aprila velik rop. Nepoznani tatovi so vdrli v tamkajšnjo trgovino Posch in nemoteno odnesli raznega blaga v vrednosti 60.000 Din. Šele pri odhodu je zaslišala roparje žena imenovana trgovca, ki pa so na njen klic začeli streljati iz vojaških pušk. Ker so sprva sumili, da so pri tej strašni tatvini zapleteni tudi tukajšnji okoliški cigani, je bila o tem dejanju takoj obveščena naša orožniška stanica. Po vsestranskem zaslišanju se je pa izkazalo, da tokrat naše cigane ne zadene nikaka krivda. Gotovo jim ne „diši“ nemško blago, ali se pa držijo izreka „svoji k svojim“.

Zlobna roka. V Sotini na Avstrijski meji je neki zlobnež zažgal gozd in je vsled tega zgorelo posestniku Jud Janezu pol orala mladega gozda in Svetaniču pol orala. V slučaju, da bi ogenj ne bili omejili bi zgorelo 10—15 oralov gozda. Požigalca išče orožništvo.

Zgodba o fotografskem aparatu. Neki fant iz Kuzme je čutil v sebi posebno nadarjenost za fotografiranje. Ali kje in kako dobiti aparat za slikanje? Tuhtal in „brodil“ je tako dolgo, da je res prišel na cenen način do aparata. Izmaknil ga je kratkomalo v šoli bivšemu šol. upravitelju. Ker ukradeni aparat ni bil „modernega“ tipa, je reskiral nanj 100 Din. za popravilo. Baš ko je zadobil fotograf že potrebno prakso in se hotel predstaviti javnosti kot tozadevni izvežban „amateur“, so ga

nevoščljivi „pajdaši“ naznanili in ovadili pri orožnikih. Fotograf. aparat je že v orožniških rokah in se bo izročil lastniku, a mladi „uzmovič“ prejme zaslužen kaznen.

DOPISI

Puconci. Na binkoštni ponedeljek se vrši gasilska veselica v prostorih gostilne g. Kuhar Janeza. Začetek ob 14 (2) uri pop. Ker prostov. gasilsko društvo že eno leto ni priredilo nikake prireditve, radi splošno slabih gospodarskih razmer, je letos prisiljeno, radi izpopolnitve gasilskega orodja. Pridite in se boste kar najbolje počutili!

Cankova. Dne 13. maja 1933 proslavi drž. narodna šola „Materinski dan“ s primernim govorom, igrico in deklamacijami. — Dne 28. maja 1933 pa vprizori Sokolska četa na šolskem dvorišču igro: „Ne kliči vraga“ in „Dva gluha“; nastopi tudi pevski zbor in sokolski naraščaj s telovadnimi raznoterosti. Obe predstavi se vršita ob pol 4. uri. K obilni udeležbi vabi odbor. V slučaju slabega vremena se prireditve preloži na poznejši čas.

Vlom v Markišavcih. V noči od 3. na 4. maja so neznani storilci vdrl v gostilniški prostor „Rimske čarde“, ki je last Dervarič Štefana in so odnesli moško kolo, sod, namizne prte in še drugo. Tātovi so dobro vedli, da je g. Dervarič že dalj časa težko bolan, mora le posteljo čuvati in so to priliko izkoristili. Orožniki so storilec že za petami in je upati, da pridejo vsi kmalu pod ključ.

Gor. Lendava. Sokolsko četo v Gornji Lendavi je dne 28. aprila pregledal referent za čete br. Velnar. Ob tej priliki je podal program o izletu v Ljubljani, o župnem izletu v Ljutomeru in društvenem v M. Soboti. Referiral je o cilju čet in sokolskem delovanju na deželi. Radi poznega obvestila, ni bila udeležba članov razveseljiva. Sklenilo se je tudi, da bo javni nastop čete zadnje nedelje v maju. — Kljub temu, da nekatere osebe našega kraja, ki jim je Sokol „trn v peti“, z vso vnemo rovarijo z željo, da ga razbijejo in uničijo, je vendar ostala sokol. edinica trdna skala, ki je nepremagljiva. Komur ni kaj pogodu je najbolje, da se priuči lepe melodije: „z glavo skozi zid ne gre“, pa si bo znatno razbremenil nepotrebne brige in skrbi. — Končno še omenimo, da tudi prenapeto „šopirjenje“ in uveljavljanje nekaterih sester ni baš četi v čast. Osebnosti zadeve ne spadajo v društvo. Drugič več. — Lendavčan.

Martjanci. Sokolsko društvo M. Sobota četa Martjanci priredi dne 5. junija svojo akademijo v prostorih br. Vezar v Martjancih. Na sporedu je igra, šaljivi prizori, deklamacije, živa slika in telovadne točke. K obilni udeležbi vabi Odbor. Zdravo!

DOMA IN DRUGOD

Mladina iz Trbovelj, kateri je naučil tamošnji učitelj g. Šuligoj tako lepega petja, da se splošno imenujejo trboveljski slavčki, so se po uspešnih koncertih v domovini napotili v tujino. V zadnjem času so priredili koncerte v Plznu in Pragi, kjer povsod zanjejo največje uspehe.

Svoji ženi je vrat prerezal Andrej Mali doma pri sv. Roku na Dolenskem. Pri tem krvavem poslu mu je pomagal njegov brat Anton, ki je nalašč v ta namen prišel iz Gorenjskega. Da bi svoj zločin zakril je

vse tako spretno napravil, da so vsi v prvem hipu mislili, da imajo zločin neznani razbojnik na vesti. Takojšnja in temeljita preiskava pa je razkrila oba zločinska brata, ki sta že za zapahi.

Zloglasni razbojnik Alojz Horvat, ki je tudi po naših krajih strašil, je hotel pobegniti iz kaznilnice v Sremski Mitrovici. Pognal se je proti Savi, da bi jo preplaval. Ker se na poziv orožnikov ni ustavil, so ga ustrelili.

Podgana je objedla uho desetletnemu Ivan Žakanju doma iz Požege. Tako trdno je spal v slami nad hlevom, da je začutil bolečine šele tedaj, ko so ga drugi prebudili.

Ogromno dediščino po nekem sorodniku v Ameriki je podedovala užitkarica Marija Brodnjakova doma na Bregu pri Ptujju. Ta sorodnik je zapustil 16 milijonov dolarjev, ki se razdeli na pet dedičev.

Zemeljski plaz je zasul vas Berkovac v Srbiji. V Berkovsko reko se je pričela usedavati zemlja in v približno dveh urah je bilo opustošeno zemljišče v površini 10 ha. V nastale razpoke, ki so globoke nad 60 m. se je pogrezilo 15 poslopij. K sreči se je katastrofa pripetila po dnevi, zaradi česar ni bilo človeških žrtev. Slika, ki jo nudi opustošenje, je grozna.

Na posledicah cepjenja zoper davico je v provinci Rivito v Italiji zbolelo veliko število otrok. Doslej jih je že 10 umrlo. Preiskava je dosegla, da je bilo cepivo skrajno površno prirejeno. Več zdravnikov je bilo aretiranih.

Silen vihar (tornado) je divjal v Ameriki ter je zahteval 81 smrtnih žrtev. Okoli tisoč oseb je ranjenih, 5000 ljudi pa je brez strehe.

Roko je odgriznil nekemu otroku medved v berlinskem živalskem vrtu, ker se je zverini preveč približal.

S potniki natrpan avtomobil, namenjen k sokolskim slavnostim v Zlinu (Češkoslovaška), se je na nekem ovinku tako pognal naprej, da se je zaletel v hišo, katero je zaradi silovitega sunka podr. Pri tem so bile tri osebe ubite, šofer in 17 potnikov pa hudo ranjenih.

213 km na uro je prevozil francoski avtomobilski dirkač grof Szaykowski na dirkališču pri Berlinu.

Epidemija hripe je začela razsajati v Santiago de Chile. Bolezen je priklenila četrtino prebivalstva v Santiagu, ki šteje 600.000 duš.

Najstarejši človek na svetu kmet in nabiralec zelišč Sičingjun iz Kihsienu na Kitajskem je umrl. Učakal je starost 256 let ter zapuščal več žen in kakšnih 70 vnukov in vnukinj. Pokojnik je pripovedoval, da se ima za svoje dolgo življenje zahvaliti neki redki rastlini, katero je užival in ki mu je tako dolgo ohranila življenje in trdnost.

Samomor zaradi padca dolarja je izvršil poljski kmet Masny, ki je skočil te dni med vožnjo iz vlaka in se ubil. Vračal se je baš iz Amerike, kjer si je v 17 letih prihranil 6000 dolarjev.

Organizacija.

Krajevna organizacija v Gor. Lendavi. Občni zbor kraj. organizacije v Gor. Lendavi se bo vršil v nedeljo, dne 14. maja ob 11. uri. Občnega zbora se bosta udeležila narodni poslanec g. Benko Josip in član banskega sveta g. Koder Anton. Po občnem zboru bo javno politično zborovanje.

Gor. Petrovci. Tu bo dne 14. maja ob 1/2 9. uri predpoldne javen shod, na katerem bosta poročala narodni poslanec g. Benko in član banskega sveta o politični in gospodarski situaciji.

Krajevna organizacija v Puconcih. Javno zborovanje za krajevno organizacijo Puconci, Lemerje, Brezovci, Predanovci in Pužovci se bo vršilo dne 21. maja ob 11 1/2 v Puconcih. Tudi na tem shodu bosta govorila narodni poslanec in član banskega sveta.

Vse krajevne organizacije opozarjamo, da se obrnejo do sres. tajništva, kjer dobè važne okrožnice.

SOKOL

Vabimo vse članstvo, da poseti prireditve br. čete v Rakičanu, ki bo v nedeljo dne 14. t. m. Začetek ob 15. uri. — Sodeluje pevski kvartet našega društva.

Bratje, ki nameravajo nabaviti kroje naj čimpreje izpolnijo prijavno polo, ki so jo prijeli te dni.

Uradne ure tajnika so ob nedeljah od 11—12 ure v Sokolskem domu; legitimacije se izdajajo samo med uradnimi urami.

Informacije glede ljubljanskega zleta daje br. tajnik v zgoraj navedenem času.

Knjižnica posluje v nedeljah od 11—12 ure. Zdravo!

Razvoj in delovanje naših Sokolskih čet.

Da doseže društvo večje stike z svojimi številnimi četami (danes jih ima 14), je sklenilo, da bo v poletnih mesecih obiskalo po svojih odposlancih vse edinice; pri tej priliki bi se tudi izvršil pregled administrativnega poslovanja. Tako se je v zadnjem času izvršil pregled čet v Gornji Lendavi, Velikih Dolencih, Moščanci, Pečarovci in v Mačkovcih. Prvi 2 navedeni edinici je obiskal br. Velnar, zadnji tri pa br. starosta Pertot in br. tajnik Nišeljvicer. Pri vseh četah je bilo zbrano vso članstvo, naraščaj in deca, pri nekaterih so bili odposlanec matičnega društva pozdravili z deklamacijami (Pečarovci), drugje zopet se je zbralo k sprejemu tudi prostovoljno gasilno društvo (Mačkovci), pri nekaterih so se pa izvajale kratke vaje. Prav pri vseh četah se je ugotovil velik napredek, povsod se je videla resna volja do dela in ljubezen do prevzetih nalog. Vse čete se pridno pripravljajo za naše letošnje nastope in bo udeležba telovadnih na teh, letos brezdvomno zelo častna. Razveseljivo je tudi dejstvo, da imajo nekatere čete prav močne oddelke članic. Administracija je povsod v prav lepem redu.

Blagajniško poslovanje je pri vseh četah prav vzorno, le žal, da niti ena četa nima na razpolago pravnobnih denarnih sredstev; upajmo, da obljubljene podpore ne bodo izostale.

Prihodnje tedne pridejo na vrsto še vse ostale čete; pričakujemo, da tak obiski ne bodo ostali brez sadu, kajti ob prijateljskem pomenku se

marsikatero težkoče — ki se sicer vidijo nepremostljive — z lahkoto odstranijo in črpa se novih moči za nadaljne delo dosego skupnih ciljev.

Bratom in sestram pa ob koncu: vztrajajte na začetni poti, videli boste, da vaše trudapolno delo ne bo zaman!

Zdravo!

Listnica upravnštva

Prosimo cenj. naročnike, da poravnajo zaostalo naročnino.

KMETIJSTVO

Originalne švicarske plemenke telice v srezu M. Sobota. V D. Lendavi in Ljutomeru se slišijo pritožbe, kako, da so dobili te lepe telice samo Sobočanci, drugi srezi pa ne. Tem vsem, ki se pritožujejo, v vednost, da je te telice nabavila za svoje člane Kmetijska podružnica v M. Soboti. Ta akcija nima z Zvezo živinorejskih selekcijskih organizacij ničesar drugega skupnega, kot, da je ta podružnica dodelila telice svojim članom, ki so obenem člani selekcijskih društev. Organizirajte se tudi drugi, kot so se v tukajšnjem srezu v Kmetijski podružnici v M. Soboti, ki je najmočnejša v banovini in če boste vztrajni v organizaciji, boste si tudi lahko nekaj ustvarili za prosopek kmetijstva.

Goričanci pozor!

V dnevnih časopisih čitamo, da so pripeljali pred dnevi iz Siska v Zagreb neko 18 letno deklino, katera je zbolela na steklini. Dekle je bilo uslužbeno pri nekem gostilničarju.

Pred osmimi meseci jo je ugriznil domači pes, katerega je gostilničar nato ubil, ni pa tega naznanil oblastem. Dekle se zaradi ugriza ni prav nič vznemirjalo, ker je bilo prepričano, da ne more imeti nobenih hudih posledic. Ta brezbriznost pa je postala zanjo usodna. V zadnjem času se je čudno spremenila. Postala je sumljivo raztresena in razburljiva. Vsi znaki so kazali na to, da se razvija v njej strašna bolezen stekline. Opozorjeno orožništvo je ubogo žrtev pasje stekline odvedlo v bolnišnico v Sisku, odkoder pa so jo morali takoj odpeljati na kliniko v Zagreb. Zdravniki so prepričani, da ni nobene rešitve zanjo in da ji ne preostaje drugega, kakor da brezupno čaka na strašen konec svojega mladega življenja.

Zanimivo pri tem je, da je omenjeni gostilničar, pri katerem je bilo dekle v službi, trdil, da je dekle zblaznelo, čeprav je vse kazalo na znake zastrupljenja po ugrizu. Na dan, ko so jo iz Siska odpeljali v Zagreb, jo je moralo spremljati na kolodvor 8 ljudi, tako je besnela. Pri tej priliki bi jo bil kmalu izkupil stražnik, ki je bil prav tako v njenem spremstvu. Dekle ga je nenadoma zgrabilo za ustmi za palec in če bi ga ji stražnik pravečasno ne bil iztrgal iz ust, bi postal druga žrtev stekline.

To vsem našim lastnikom in ljubiteljem psov v resno svarilo, posebno, ker se je zadnje tedne steklina v srezu M. Sobota tako razpasla, kot še nikoli poprej in to največ radi zanižnosti lastnikov psov, ki sumljivo obolenje pri pseh ali poleg sumljivih psov še prikrivajo. Še vedno prihajajo prijave o novih sumljivih obolenjih pri pseh, največ z Goričkega.

Držite se oblastvenih odredb, da se tudi pri nas ne bodo dogodili tako strašni slučajji, kot je zboleženje na steklini pri človeku.

Iz delovanja Zdrúžbe trgovcev v Murški Soboti.

Sprejemanje kovanega denarja po 25 par.

Ker se mnogi pritožujejo, da prejema od Finančne direkcije mnogo kovanega drobiža po 25 par ter istega potem ne morejo izdati, je Finančna direkcija glasom odloka št. 9805 II. z dne 11. III. 1933 določilo, da lahko dobavitelji plačajo davek, trošarino in takso v kovanem drobižu vseh vrst v neomejeni količini v Davčni upravi, ker imajo iste nalogo sprejemati kovan drobiž.

Obseg obrtnih pravic prodajalcev tobaka.

Ker je mnogo pritožb, da malo-prodajalci tobaka prodajajo tudi razne pisarniške potrebščine in galanterijsko blago, se obveščajo tem potem vsi interesenti, da zakon o obrtnih § 1 točka 3 točno določa, da spada pod Monopol samo tobak, sol, vžigalice, cigaretni-papir in petrolej, vsled tega mora vsak prodajalec odn. trafikant, ako hoče prodajati pisarniške potrebščine ali galanterijsko blago imeti potreben obrtni list in biti član Zdrúžbe trgovcev.

Prodaja aspirina in drugih zdravil po trgovinah.

Lekarniška zbornica je opozorila Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, da se pritožujejo lekarnarji iz Dravske banovine, češ, da razni podeželski trgovci prodajajo v svojih trgovinah aspirin tablete, pyramidon tablete, jodovo tinkturo itd. Z ozirom na § 5 lekarniškega zakona je prodaja zgoraj navedenih artiklov pridržana izključno le lekarnam.

Opozarjajo se radi tega vsi trgovci na ta zakon, ker bi se v nasprotnem slučaju lahko izpostavili posledicam.

Neupravičeno krošnjarenje in prodajanje blaga po trgovskih potnikih.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je z razpisom dne 16. marca t. l. II. Br. 1760/u in z dne 17. marca t. l. Br. 10511/u opozorilo, da so se pristojne organizacije pritožile zaradi obširnega trgovanja inozemskih trgovcev, ki prodajajo krzno noseč ga seboj kljub carinski deklaraciji, da se bo blago vrnilo v inozemstvo, v resnici pa se le del tega blaga vrne proti povrnitvi carine. Ker inozemski trgovci tu ne plačajo davkov, jim je konkurenca olajšana. Ministrstvo odreja, da se ima proti takim trgovcem in potnikom najstrožje postopati po § 399 točka 13 o. z.

Opazilo pa se je tudi, da krošnjariji ne izpolnjujejo pogojev § 177 ob. z. t. l., da ne krošnjarijo samo z blagom domačega izvora in z proiz-

vodi hišne delavnosti. Z inozemskim blagom krošnjarijo tudi krošnjariji brez dovoljenja našega oblastva. Ministrstvo opozarja, da se tudi temu neupravičenemu obratovanju napravi konec in o opaženih nepravilnosti poročajo prvostopna oblastva preko banske uprave ministrstvu.

Zdrúžba trgovcev opozarja vse svoje člane na gornjo okrožnico z vabilom, da naj vsak član tako kršitev prijavi.

Markiranje jajc za Italijo.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine javlja, da je uvoz jajc v Italijo, namenjenih prehrani, podvržen markiranju, z označbo izvora blaga. Označba mora biti vtisnjena na vsakem jajcu v latinici v velikosti najmanj 2 mm s kemično barvo in lahko čitljiva.

Ta naredba o markiranju jajc je stopila v veljavo 1. februarja 1933.

Društveno potovanje v Chicago.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo sporoči na željo ministrstva trgovine in industrije in kr. banske uprave, da priredi društvo „Putnik“ ob priliki svetovne razstave v Chicagu *tri društvena potovanja v Chicago in sicer eno meseca julija, drugo meseca avgusta in tretje meseca septembra letošnjega leta.*

Kdor želi podrobne informacije se naj obrne na Društvo „Putnik“ Ljubljana, ali pa na Zdrúžbo trgovcev v Murški Soboti, kjer dobi potrebne informacije.

Zapisnik.

(Nadaljevanje.)

G. Brumen Jožko predlaga, da se od ga. Benka predlagana lista izpopolni v toliko, da se izvoli g. Benko, narodni poslanec v upravo.

Po predlogu ga. Benka poziva predsednik vse navzoče naj stavijo svoje protipredloge, oziroma ako ima še kdo drugo listo.

Ker se nihče ni javil, da predsednik predlog ga. Benka na glasovanje za kateri predlog glasujejo vsi navzoči z dodatkom predloga ga. Brumena, da se izvoli ga. Benka kot člana uprave.

G. predsednik proglašja spredaj navedene člane, po navedenih funkcijah izvoljene ter prosi imenovane, da njim poverjene funkcije tudi sprejmejo.

VI.

Proračun za leto 1933:

(poda g. Čeh) Uprava Zdrúžbe predlaga sledeči proračun za leto 1933:

a) prejemi

Pristopnina novih članov	Din 20 000.—
Članarina 60 protokol. trg. in trg. z meš. blagom v Murški Soboti á Din 175.—	Din 10 500.—
30 trg. z mešanim blagom v Puconcih, Gornji Lendavi, Rogoševcih, Cankovi á D. 120.—	Din 3 600.—
40 trgovcev z mešanim blagom drugje	Din 3 200.—
80 trg. z živino á D 100.—	Din 8 000.—
160 trg. z deželnimi pridelki in raznim blagom á Din 80.—	Din 12 800.—
160 trg. s perutnino in jajci á Din 40.—	Din 6 400.—
	<u>Din 64.500.—</u>

b) izdatki

Pisarniške potrebščine	Din 19.000.—
Plače in nagrade	Din 18.000.—
Članarina Zvezi	Din 7.875.—
Pisarniški prostor	Din 4.000.—
Delegacije in deputacije	Din 4.000.—
Podpora šoli in višjemu trg. tečaju	Din 7.000.—
Podpora brezposelnim trg. pomočnikom	Din 4.000.—
Napredvideni izdatki	Din 625.—
	<u>Din 64.500.—</u>

Uprava naj se pooblasti, da razpolaga z zneski odobrenimi v sprejetem proračunu.

Nato da predsednik predlagani proračun v debato. Ker se nihče ne oglasi k besedi, da istega na glasovanje, ki se soglasno sprejme ter pooblasti upravo, da s temi zneski razpolaga.

VII.

Kmetijski nabavni in prodajni zadrugi v Rakičanu se je v teku leta 1932 predpisala globa v znesku Din 500.—, ker imenovana zadruga ni pošiljala svojega učenca v trgovsko nadaljevalno šolo. Kazen se je predpisala še po starih pravilih, vendar se je stranka pritožila že v dobri, ko imamo nova pravila. Predsednik predlaga vsled tega, da o tem razsodi skupščina, pripominja pa, da je imenovana zadruga bila radi tega prestopka že enkrat tudi kaznovana ter da je dolžnost vsakega učenčevega gospodarja, da redno pošilja svoje učence v šolo, kajti mnogi, ki so oddaljeni od šole, bi se pač radi poslužili ugodnosti

obiska šole. Prosi radi tega vse navzoče, naj se izrečejo — da li je uprava postopala pravilno ali ne.

G. Benko predlaga naj se z ozirom na današnje težke razmere predpisana globa zadrugi na Din 250.— zniža, kateremu predlogu se pridruži tudi g. Nemeč Janez, nakar se predlog ga. Benka brez debate sprejme.

(Dalje sledi.)

Tržne cene

Biki kg od 3—4—5 Din in to najfinejša roba, telice kg od 3—4—5 Din, teleta kg od 3—4—5 Din, krave kg od 1.50 2—3. Svinje kg 6—8 Din.

V nadrobni prodaji so cene sledeče: govedina kg. 6—8 Din, svinjetina kg. 10—14 Din, teletina kg. 6—14 Din, moka pšenična ogg. kg. 4.— do 4.50 Din, moka II. kg. 3.50—4.— Din, moka V. kg. 3.50 Din, moka ržena kg. 3 do 3.50 Din, kava surova kg. 50—90 Din, kava pražena kg. 56—140 Din, riž kg. 7—14 Din, sladkor kristalni kg. 15.— Din, v glavah kg. 16.— Din, kocke kg. 17.— Din, bučno olje 1 lt. 14 Din, olje olivno 1 lt. 16—24 Din, sol Kreška kg. 2.50 Din, sol morska mleta kg. 2.75, sol živinska kg. 1.40 Din, milo navadno kg. 9 Din, milo Zlatorog in Gazela kg. 12 Din, milo terpentinsko kg. 14 Din, petrolej lt. 7 Din. sveče pkt. 9 Din.

Cene deželnim pridelkom v tekočem tednu so sledeče: pšenica 1 q 210.— Din, žito 1 q 125.— Din, koruza debela 1 q 100.— Din, koruza čequatine 1 q 110.— Din, oves 1 q 120.— Din, ajda 1 p 170.— Din, ječmen 1 q 120—130 Din, proso 1 q 110 D, krompir 1 q 40—55 D, seno 1 q 60—70 Din, slama 1 q 40—50 Din.

Umetna gnojila: superfosfat 16% 1 q 105, tomažova žindra 18—20% 1 q 145.— Din, Nitrofoskal 1 q 148.— Din, kalijeva sol 42% 1 q 182.— D, apneni prah pri odjemu celega vagona 1 q 18 Din.

Cement: Trboveljski 1 q 70.— Din, cement splitski 1 q 70.— Din, apno žgano 1 q 36.— Din.

BREZ OBRETNOSTI POSOJILO

Kdor želi brez obrestno posojilo naj se obrne k glavnemu zastopniku AHČIN IVAN-u M. Soboti, Cvetna ul. 18.

NA VELIKO!

NA MALO!

Ako hočete poceni in dobro kupiti, potem si oglejte mojo veliko zalogo.

VELIKA IZBIRA. DOBRO BLAGO. NIZKE CENE.

Kolesa, šivalni in pisalni stroji, gramofoni in plošče, radioaparati, fotogr. aparati in materijal, športne potrebščine in vsakovrstna pnevmatika.

Vsi rezervni deli!

ŠTIVAN ERNEST, MURSKA SOBOTA.

Mlatilna garnitura

4 HP v dobrem stanju se
proda po ugodni ceni

L. PRIM železnina
M. Soboti